

Milena Dvořáková

katedra jazyků, PEF

Vysoká škola zemědělská, 165 21 Praha 6 - Suchbátka

Anotace:

Príspevek se zabývá problematikou rozšířeného jazykového studia s odborným zaměřením na PFE VŠZ Praha. Zahrnuje v průměru 4 - 6 hodin intenzivní jazykové výuky týdně po dobu 3 let. Jazykovou výuku zajišťují čeští učitelé, zahraniční lektoři a odborníci, kteří daný inženýrský obor studovali nebo přednášeli v zahraničí. Nový typ studia klade na studenta vyšší nároky, a proto je třeba při výběru studentů vzít v úvahu nejen jejich jazykové znalosti, ale i výsledky dosavadního odborného studia. Pro jazyky anglický, německý a francouzský je vybíráno po 1 skupině 15-ti studentů. Oproti tradiční jazykové výuce v základu studia se jazykové vzdělávání vyznačuje vyšší kvalitou a větší intenzitou.

Cíl tohoto typu studia lze definovat takto: - věcně, gramaticky a stylisticky správně plnit komunikativní úkoly receptivního i produktivního charakteru.

V souladu s uvedenými aspekty jsou vypracovávány nové osnovy, jejichž základem je:

- vzájemné propojení systémového a komunikativního aspektu,
- funkčně komunikativní princip.

Summary:

The article shows problems of the extended language study with professional orientation at the Faculty of Economics and Management of the University of Agriculture in Prague. That includes on average 4 - 6 hours of intensive language teaching per week during 3 years. Language teaching is ensured by Czech teachers, foreign lecturers and professionals who the field of engineering studied or worked as lecturers abroad. A new type of study puts on the students substantially higher demands and that is why it is necessary for the choice of students to take into account not only their language abilities, but also results of their professional study so far. For the English, German and French languages there are 15teen students per group. On the contrary to the traditional language teaching in the basic study is language education of a higher quality and intensity.

The aim of this type of study can be defined in this way: - gramatically and stylistically correct to fulfil communicative tasks of receptive and productive character.

In accordance with the stated aspects are worked out new curriculum which basis is:

- the mutual link of the systematic and communicative aspects,
- the functional communicative principle.

Klíčová slova:

rozšířená jazyková výuka, odborné zaměření, výběr studentů, vyšší nároky, vyšší kvalita, větší intenzita, jazykové znalosti, komunikativní úkoly, produktivní řečové dovednosti, receptivní jazykové schopnosti, nové osnovy, funkčně komunikativní princip

Key words:

extended language teaching, professional orientation, choice of students, higher demands, higher quality, higher intensity, language knowledge, communicative tasks, productive speech skills, receptive language abilities, new curriculum, functional communicative principle

S nebývalým růstem zájmu o znalost cizích jazyků vyvstaly před jazykovými katedrami VŠ nefilologického směru nové úkoly. V souladu se stále širšími možnostmi mezinárodní spolupráce v nejrůznějších oblastech života moderní společnosti lze dnes stanovit obecně cíl cizojazyčné výuky: schopnost studenta - budoucího odborníka - aktivně se účastnit v obecné a odborné rovině jazykové komunikace při studiu, vědecké práci a v budoucím povolání.

Současný stav jazykových znalostí, s nimiž přicházejí studenti na vysoké školy, zatím neumožňuje dosáhnout cíle komplexně. Vývoj však ukazuje, že potřeba dobrých odborníků schopných zapojit se do mezinárodní spolupráce neustále roste a poroste i v budoucnosti.

Z těchto úvah a potřeb vznikla myšlenka a posléze návrh nového typu vysokoškolského studia, které je kombinací studia odborných disciplín se studiem jazyka pro účely mezinárodní jazykové komunikace.

Rozšířené jazykové studium s odborným zaměřením se na PEF VŠZ Praha uskutečňuje od školního roku 1993/94 počínaje III. ročníkem. Studium jazyka zahrnuje v průměru 4 - 6 hodin intenzivní jazykové výuky týdně po dobu tří let. Jazykovou výuku zajišťují čeští učitelé, zahraniční lektori a odborníci, kteří daný inženýrský obor studovali nebo přednášeli v zahraničí.

Výběr studentů

Rozšířené jazykové studium klade na studenta podstatně vyšší nároky (čas, práce, samostatná příprava, celková suma znalostí), a proto je třeba při výběru studentů do 3. ročníku vzít v úvahu nejen jejich jazykové znalosti (předpokladem je vykonaná zkouška z cizího jazyka na úrovni 3 = pokročilí), ale i výsledky dosavadního odborného studia, na jejichž základě je možno do jisté míry předpokládat úspěšnost tohoto typu studia. Jedná se o jazyky anglický, německý a od školního roku 1994/95 i francouzský, pro které je vybráno po 1 skupině cca 15-ti studentů.

Specifičnost jazykové výuky

Oproti tradiční jazykové výuce v základu studia se jazykové vzdělávání v rámci nového studijního zaměření vyznačuje vyšší kvalitou, kterou ovlivňují mj. tyto faktory: motivace studentů

- vyšší stupeň jazykového uvědomění při získávání jazykových znalostí a dovedností
- intenzivní jazykové vzdělávání po téměř celou dobu studia
- studijní pobyt v zahraničí v rámci schváleného projektu mezinárodního programu TEMPUS II. Jedná se o společný projekt odborných kateder PEF s katedrou jazyků s názvem Transformace výuky PEF pro potřeby tržní ekonomiky (Transformation of Fac. of Agriculture Economics and Management Education for Needs of Market Economy)
- povinná četba a studium cizojazyčné literatury, referáty a diskuse
- diplomový seminář, písemné i ústní referování diplomové práce a obhájení tezí v daném jazyce.

Cíle

Vyšší kvalita jazykového vzdělávání v rozšířeném jazykovém studiu se odráží i v jeho cílech. Absolvent má být schopen:

- pokud možno bezchybně a věcně správně komunikovat se zahraničními partnery
- absolvovat praxi, studijní pobyt, postgraduální studium v zahraničí, eventuálně tam pracovat
- intenzivně pracovat s cizojazyčnými texty, zejména vědeckými a odbornými
- aktivně se účastnit mezinárodních seminářů, konferencí, symposií a jiných setkání s přednáškami, referáty, diskusními příspěvky apod.

Cíl tohoto typu jazykového vzdělávání lze definovat takto:

- věcně, gramaticky a stylisticky správně plnit komunikativní úkoly receptivního i produktivního charakteru, které vyplývají ze studia, vědecké a výzkumné práce a mezinárodní ekonomické, vědeckotechnické i kulturní spolupráce, a to na základě znalostí jazykového systému a zákonitostí obecné i odborné komunikace.

Nové osnovy

V souladu s uvedenými aspekty jsou vypracovávány nové osnovy, jejichž základem je:

- vzájemné propojení systémového a komunikativního aspektu
- funkčně komunikativní princip.

Záměrem je dbát na systematické uvádění jazykových prostředků již poznaných do souvislosti s novými, jimiž lze formálně různými způsoby jazykového vyjádření dosáhnout téhož cíle.

Schéma Rozšířené jazykové výuky s odborným zaměřením tvoří:

1. Soustavná práce s jazykovými prostředky představující:
 - poznávání lexikálních, gramatických, syntaktických a stylistických prostředků
 - uvědomování si a procvičování jejich funkcí a vztahů
 - systemizaci existujících a získaných znalostí
2. Rozvoj produktivních řečových dovedností (mluvení, psaní) v obecné i odborné rovině
3. Rozvoj receptivních jazykových schopností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním) v obecné i odborné rovině
4. Rozvoj interkulturních, studijních a jiných kompetencí.

Průběh studia:

	ZS	LS
III. r. PEF		
- Komunikativní gramatika (A,N) (výuku zajišťuje český učitel)	0/2 Zá	0/2 Zk
- Konverzace v poloprofesionálních situacích (A,N) (výuku zajišťuje zahraniční lektor)	0/2 Zá	0/2 Zá
- Odborný předmět z učebního plánu		
III. r. PEF (výuku zajišťují pedagogové z odborných kateder se zkušenostmi získanými v zahraničí):		
A - Ekonomicko-matematické metody s anglickou terminologií	1/1 Zá	1/1 Zk
N - Sociologie venkova a zemědělství s německou terminologií	1/1 Zá	1/1 Zk
- Základy podnikové ekonomiky s německou terminologií		
IV. r. PEF		
- Obchodní korespondence a komunikace (A,N)	0/2 Zá	0/2 Zk
- Konverzace v profesionálních situacích (A,N)	0/2 Zá	0/2 Zk
- Diplomový seminář	0/2 Zá	
- Odborný předmět z učebního plánu		
IV. r. PEF		
A - Marketingové řízení s anglickou terminologií	1/1 Zá	1/1 projekt
N - Ekonomika zemědělských podniků s německou terminologií	1/1 Zá	1/1 Zk
V. r. PEF		
- Zahraniční stáže		
- Diplomové semináře (písemné i ústní referování diplomové práce a obhájení tezí v daném jazyce)		
- Evtl. státní jazyková zkouška		